

Olbrzymia inwestycja drogowa ruszy już w tym roku!

Miasto Grajewo otrzymało 6 280 260,00 zł dofinansowania na realizację zadania pod nazwą: „Przebudowa ciągu ulic: Łąkowej, Stefczyka, Działkowej, Kwiatowej i Kolejowej na os. M. Konopnickiej w Grajewie”. Środki pochodzą z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Całkowita wartość inwestycji wynosi 8 971 800,00 zł. Dzięki niej przebudowane będzie w sumie 2041 metrów ulic.

Zgodnie z harmonogramem, całe przedsięwzięcie rozpocznie się jeszcze w tym roku. Zakończenie zadania planowane jest na październik 2023 roku. Miastu łatwiej będzie udźwignąć ciężar finansowy tak dużej inwestycji z pomocą środków zewnętrznych.

- Dlatego serdecznie dziękuję za wsparcie Adamowi Andruszkiewiczowi Sekretarzowi Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. To właśnie dzięki jego staraniom otrzymaliśmy aż 70% dofinansowania. Nasze miasto zawsze może liczyć na pomoc ministra w realizacji ważnych dla mieszkańców inwestycji – mówi Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo.

Minister Andruszkiewicz 23 kwietnia spotkał się z Burmistrzem Latarowskim w grajewskim ratuszu, by osobiście przekazać dobre wiadomości o dofinansowaniu. Wizyta była również doskonałą okazją do rozmów o wspólnych działaniach i planach na przyszłość. Ponadto minister przekazał mieszkańcom Grajewo pozdrowienia od Mateusza Morawieckiego Premiera RP.

Trzeba zaznaczyć, że z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg podlaskie samorządy otrzymają łącznie ponad 205 mln zł, które przeznaczone zostaną na poprawę bezpieczeństwa ruchu i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej. Warto dodać, że nasze miasto jest jednym z niewielu, gdzie wsparcie sięga aż 70 procent kosztów inwestycji. Pod względem wysokości przyznanej kwoty dofinansowania Grajewo także plasuje się w ścisłej czołówce wojewódzkiej i krajowej.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg to nieco zmody-

fikowana wersja dawnego Funduszu Dróg Samorządowych. Już w 2019 roku Grajewo skutecznie skorzystało z tego rządowego programu, sięgając po 6 385 635,57 złotych na wieloletnią inwestycję- przebudowę ciągu ulic: Ekologicznej, Elektrycznej i 9 Pułku Strzelców Konnych. Ta inwestycja jest już na ukończeniu.

W jednym z kolejnych wydań Gazety Grajewskiej poinformujemy szczegółowo o tym, jakie prace zostaną przeprowadzone na ulicach: Łąkowej, Stefczyka, Działkowej, Kwiatowej i Kolejowej w ramach zaplanowanej przebudowy.

WM

Fot. grajowo.pl

W NUMERZE:

Grajewo zawsze z Warmią

str. 4

O pasji do kolarstwa rozmawiamy z Bogdanem Hirniakiem

str. 6-7

Miasto w budowie

str. 8-9

Kolejne chodniki i ścieżka pieszo-rowerowa w naszym mieście

Przy drodze krajowej nr 61 w Grajewie, w ciągu ulicy Marszałka J. Piłsudskiego, powstaną nowe chodniki i ścieżka pieszo-rowerowa. 22 kwietnia została podpisana umowa o wartości 3,39 mln zł na realizację zadania, o które zabiegał Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo. Inwestycja zwiększy bezpieczeństwo i poprawi komfort wszystkich uczestników ruchu drogowego – pieszych, rowerzystów oraz kierowców. Realizowana będzie w systemie „Projektuj i buduj”, a prace powinny zakończyć się jeszcze w tym roku.

- Wykonawca, firma Unidrog, ma wykonać projekt, uzyskać wymagane prawem decyzje, uzgodnienia oraz skuteczną zgodę budowlaną. Następnie wybuduje ścieżkę pieszo-rowerową i chodniki o łącznej długości 1340 metrów. Po prawej stronie ulicy powstanie 300-metrowy chodnik i 400-metrowa ścieżka pieszo-rowerowa (od stadionu do ul. Braci Świackich), natomiast po lewej stronie powstanie chodnik o długości 640 metrów – informuje Rafał Malinowski, rzecznik białostockiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W ramach zadania wybudowany zostanie także kanał deszczowy na całym odcinku z podłączeniem do istniejącego w Grajewie kolektora deszczowego, który zapewni skuteczne odwodnienie pasa drogowego DK61 na tym odcinku. Wykonane zostaną też: kanał technologiczny,

nowe przejścia dla pieszych z dedykowanym oświetleniem i azylami oraz oznakowanie pionowe i poziome. Cała ta inwestycja nie wymaga ani złotówki wkładu z budżetu miasta, ponieważ zarządcą ulicy w ciągu DK 61 jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

WM
Fot. grajowo.pl

Ulica Ełcka zostanie przebudowana

Ruszyły przygotowania do rozbudowy Drogi Krajowej nr 65 na odcinku od granicy województwa warmińsko – mazurskiego do skrzyżowania z DK61 w Grajewie. Ten fragment niemal w całości stanowi ulica Ełcka. 20 kwietnia Wojciech Borzuchowski, dyrektor białostockiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad podpisał umowę na opracowanie dokumentacji projektowej dla tej inwestycji. Realizacja inwestycji, o którą zabiegał Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo, planowana jest na lata 2022-2023.

Za kwotę 578 tys. zł. firma ROBIMART Sp. z o.o. ma wykonać projekt, uzyskać wymagane prawem decyzje, uzgodnienia oraz skuteczną zgodę budowlaną. Dokumentacja ma być gotowa do 15 grudnia bieżącego roku.

Zakres planowanej inwestycji obejmuje rozbudowę drogi na długości 1,9 km, podniesienie klasy tego odcinka DK65 z drogi Główniej (G) do drogi Główniej ruchu przyspieszonego (GP) oraz dostosowanie konstrukcji nawierzchni do przenoszenia obciążeń 11,5 tony na oś. Wybudowane zostaną też chodniki, ciąg pieszo - rowerowy, a także odcinki dodatkowej jezdni obsługującej ruch lokalny. Co istotne, powstanie wyczekiwany przez grajewan chodnik od ulicy Przekopka w stronę ul. Leśnej.

W ramach zadania przebudowanych zostanie każde z 7 skrzyżowań na tym odcinku. Zmodernizowane zostanie także przecięcie się DK65 z DK61. Powstaną też zatoki autobusowe, oświetlenie drogi z doświetleniem zebra.

- Lokalizacja tych ostatnich może ulec zmianie w stosunku

do obecnej. Zakładamy, że wszystkie przejścia przez drogi podporządkowane na skrzyżowaniach z DK65 zostaną doświetlone – informuje Rafał Malinowski, rzecznik białostockiego oddziału GDDKiA.

O szczegółach będzie można mówić, gdy biuro projektowe przygotuje dokumentację, lecz już teraz pewne jest, że dzięki tej inwestycji wzrośnie bezpieczeństwo oraz komfort przemieszczania się pieszych, rowerzystów oraz kierowców.

WM
Fot. grajowo.pl

Szczepienia powszechne idą zgodnie z harmonogramem

W odpowiedzi na zainteresowanie szczepieniami grajewian oraz zapowiedź rządową tworzenia Punktów Szczepień Powszechnych, Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewa już 8 kwietnia podjął szybkie i skuteczne działania, by taki właśnie punkt działał w Centrum Tradycji Mleczarstwa – Muzeum Mleka. Dzięki modelowej współpracy ze Szpitalem Ogólnym im. dr Witolda Gineła w Grajewie mieszkańcy szybko zyskali szeroki dostęp do tych zabiegów.

21 kwietnia odbyła się kontrola Grajewskiego Punktu Szczepień Powszechnych. Pracownicy NFZ sprawdzili stan przygotowania Punktu do szczepienia przeciwko COVID-19 około 300 osób dziennie.

- Bardzo dobra ocena i dostawa szczepionek pozwoliły już od 27 do 29 kwietnia wykonać 320 zabiegów. Dodatkowo 30 kwietnia i 1 maja prowadzone były szczepienia wyjazdowe osób, które nie mogły dotrzeć do Punktu osobiście - mówi Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewa.

Osoby zainteresowane szczepieniem mogą zgłaszać się, dzwoniąc na infolinię do zapisów 607 821 749 - codziennie od godziny 8:00 do 14:35. Zapisy można kierować też na adres mailowy: m.laskowska@szpital-grajewo.pl.

Koordynatorem działań jest Pani Monika Laskowska, Menadżer Szpitala Ogólnego im. dr Witolda Gineła w Grajewie.

- Przypominam, że zaszczepić się można również w Szpitalu w Poradni Chorób Zakaźnych. Prosimy o zachowanie wszelkich zasad epidemiologicznych - zarówno tam, jak i w Punkcie Szczepień Powszechnych. Zachęcam do śledzenia profilu

facebookowego naszego szpitala. Tam publikujemy bieżące informacje dotyczące akcji szczepień, także te dotyczące wolnych dawek, które pozostają danego dnia, na przykład z tego powodu, że ktoś nie stawił się w umówionym terminie. Dodatkowo na dzień 6 maja sytuacja wygląda tak, że można zaszczepić się już z marszu, bez oczekiwania w kolejce. O takiej możliwości także informujemy na bieżąco na Facebooku - mówi Monika Laskowska.

Do 6 maja w samym tylko Powszechnym Punkcie Szczepień, utworzonym w Centrum Tradycji Mleczarstwa – Muzeum Mleka (ul. Konstytucji 3 Maja 36), podano już 600 dawek szczepionki. Ta liczba będzie zależna od ilości chętnych oraz wielkości kolejnych dostaw preparatów.

WM

Fot. grajewo.pl

Budżet Obywatelski wszedł w kolejny etap - zgłaszanie propozycji zadań

Od 10 do 23 maja mieszkańcy Grajewa mogą składać formularze zgłoszeniowe propozycji zadań do Budżetu Obywatelskiego. Do dyspozycji grajewian jest w tym roku 150 tys. zł. Warto zgłosić swój pomysł i dzięki temu mieć realny wpływ na rozwój naszego miasta.

Uwaga! Przypominamy, że cały proces konsultacji społecznych przebiega za pośrednictwem Platformy do zarządzania Budżetem Obywatelskim, czyli strony internetowej: <https://grajewo.budzet-obywatelski.org/>, która zawiera moduły dedykowane do obsługi każdego z etapów konsultacji.

Następnym etapem, który potrwa do 14 czerwca będzie weryfikacja i analiza zgłoszonych zadań przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Urzędu Miasta lub miejskie jednostki organizacyjne oraz ogłoszenie listy zadań zakwalifikowanych do głosowania.

Wszystkie niezbędne informacje o Budżecie Obywatelskim na stronie: <https://grajewo.budzet-obywatelski.org/>. Tam znajdziemy również instrukcję, jak zgłosić propozycję zadania do BO. Warto pamiętać o tym, że propozycje zadań do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego składane są drogą elektroniczną.

WM

Mówię TAK DRODZE S16

Elk-Prostki-Grajewo-Szczuczyn-Goniądz-Mońki-Knyszyn

Uczciliśmy ważne dla naszego miasta i kraju wydarzenia

W związku z pandemią i zakazem zgromadzeń tegoroczne uroczystości z okazji 230. rocznicy obchodów Święta Konstytucji 3 Maja odbyły się w zmienionej formule. W trosce o zdrowie i życie mieszkańców, aby uniknąć skupisk ludzi, zrezygnowano z przemarszu ulicami miasta, przejścia dookoła kościoła oraz składania kwiatów przez delegacje przed Pomnikiem Niepodległości przy Urzędzie Miasta Grajewo.

Odbyła się uroczysta Msza Święta w intencji Ojczyzny w Kościele pw. Trójcy Przenajświętszej, a w południe- również przy zachowaniu zasad reżimu sanitarnego, oficjalne uroczystości przy Pomniku Niepodległości znajdującym się przed Urzędem Miasta. Po sygnale syreny odegrano hymn. Następnie w imieniu mieszkańców oraz delegacji Dariusz Latarowski Burmistrz Miasta Grajewo, Maciej Bednarko Zastępca Burmistrza, Halina Muryjas-Rzasa Przewodnicząca Rady Miasta Grajewo oraz wiceprzewodniczący: Grzegorz Curyło i Wiesław Dembiński złożyli wiązanki kwiatów przed Pomnikiem Niepodległości. Tam wartę honorową pełniła 15 Giżycka Brygada Zmechanizowana oraz ZS „Strzelec” OSW Jednostka Strzelecka 1011 Grajewo.

Po zakończeniu oficjalnych uroczystości wyznaczone delegacje miejskich spółek, jednostek organizacyjnych, stowarzyszeń i podmiotów działających w Grajewie, złożyły wiązanki kwiatów w kolejnych miejscach pamięci narodowej. Takich punktów w naszym mieście jest wiele, co pokazuje przywiązanie Grajewa do historii oraz dbałość w jej pielęgnowaniu. W związku z tym kwiaty złożono w następujących miejscach: Krzyż Solidarności przy Kościele pw. Trójcy Przenajświętszej, groby poległych na Cmentarzu Parafialnym, tablica pamiątkowa przy ul. Dr. Tadeusza Nowickiego, obelisk ku czci Żołnierzy 9 Pułku Strzelców Konnych im. Gen. K. Pułaskiego i 9 Pułku Strzelców Konnych Armii Krajowej w Parku Miejskim przy ul. Wojska Polskiego, tablica pamiątkowa na budynku Starostwa Powiatowego, Pomnik Żołnierza Górnik na Cmentarzu Komunalnym,

Pomnik w hołdzie Zesłańcom Sybiru na Cmentarzu parafialnym, Tablica pamiątkowa przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Grajewie „Męczennikom Gołgoty Wschodu- Sybirakom”, Tablica pamięci 9 Pułku Strzelców Konnych im. Generała Kazimierza Pułaskiego i 9. Pułku Strzelców Armii Konnej przy ZS Nr 2 w Grajewie.

Warto dodać, że 2 maja obchodzony był Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Wielka ilość flag na balkonach i posesjach w naszym mieście pokazuje, że grajewianie przywiązują należyłą wagę do barw narodowych.

8 maja przypada Narodowy Dzień Zwycięstwa. 76 lat temu zakończyła II Wojna Światowa w Europie. Aby oddać hołd bohaterom - ofiarom tej wojny - przedstawiciele Miasta Grajewo złożyli symboliczną wiązankę kwiatów pod Pomnikiem Niepodległości.

WM
Fot. grajewo.pl

Grajewo zawsze z Warmią

Tytułowe hasło to nie tylko motto kibiców Warmii. Miasto wspiera Warmię Grajewo na wiele sposobów. Klub ma już 97 lat tradycji, a więc w 2024 świętujemy piękny jubileusz. To jednocześnie silna miejska marka, o którą trzeba dbać i warto się nią chwalić. Dlatego 6 maja oficjalnie odebrany został mural, który podkreśla świetne relacje Miasta i Klubu.

Mural powstał na szczytowej ścianie bloku przy ulicy Wojska Polskiego 45. Inicjatywę zrealizowano za 17 tysięcy złotych we współpracy Miasta Grajewo z Klubem Sportowym Warmia Grajewo.

Co przedstawia dzieło?

- Dorosły piłkarz sznurowuje buty młodszemu, co symbolizuje zmianę pokoleniową. Nasz samorząd wspiera sport, w tym tak bardzo popularną w mieście piłkę nożną. W Warmii gra już kilka pokoleń grajewan. To bardzo silna marka miasta. Na malowidle są także herb Grajewa oraz logo i barwy klubu – mówi Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo.

Marka jest mocna i nośna. „Grajewo” w nazwie klubu, na koszulkach zawodników promuje nasze miasto na sportowych arenach całego Podlasia i Mazur oraz daleko poza ich granicami. Warto dodać, że sport jest jednym z najbardziej pozytywnych nośników przekazu, a piłka nożna sportem narodowym.

Klub to przede wszystkim ludzie- zawodnicy, seniorzy i juniorzy, kibice, sympatycy oraz działacze i sponsorzy, a więc- grajewianie. Dlatego w tle motywu głównego muralu jest kopia najstarszego zachowanego w archiwach zdjęcia założycieli, a zarazem członków Warmii Grajewo.

- Na nim znajduje się między innymi śp. Witold Terlecki, którego imię nosi stadion miejski. Chylimy czoła przed Burmistrzem

Dariuszem Latarowskim za inicjatywę stworzenia muralu. To kolejny wyraz wspierania klubu przez Miasto Grajewo. Jesteśmy dumni z tego, że możemy reprezentować je na stadionach – mówi Janusz Szumowski, Sekretarz Zarządu Klubu Sportowego Warmia Grajewo.

Wkrótce powstanie kolejny mural- na budynku Grajewskiego Centrum Kultury i wiele wskazuje na to, że przybędą kolejne. Szczegółów na razie zdradzić nie możemy.

WM
Fot. grajewo.pl

Park Solidarności idealny do wypoczynku

Fontanna w parkowym stawie zastała już zamontowana, kaczkomaty uzupełnione karmą dla ptaków, toaleta działa, a cały obszar Parku Solidarności wysprzątano jeszcze przed majówką. Wszystko po to, by grajewianie oraz ich goście mieli do dyspozycji idealny przestronny obszar do wypoczynku.

Zgodnie z zapowiedzią, po zimowym demontażu i regulacji dysz, do parkowego stawu powróciła pływająca fontanna. Ten aerator napowietrza akwen. Daje też efekty wizualne, które widoczne są zwłaszcza po zmroku, ponieważ całość jest podświetlona. Napowietrzenie jest istotne między innymi dla dobra ryb, które w listopadzie ubiegłego roku trafiły do parkowych stawów.

Przypomnijmy, że Miasto we współpracy z Kołem Wędkarskim PZW 83 w Grajewie, zarybiło tamtejsze akweny. Do wody jesienią zostały wpuszczone m. in. karasie złote i amury. Te ostatnie mają tu do wykonania ważne zadanie. Jest nim oczyszczanie stawów z nadmiaru roślinności. Nie powinno być z tym kłopotu. Ryby dobrze zniosły zimę, natomiast amury przepadają za wodną młodą florą, więc nie pozwolą się jej zbyt rozprzestrzenić.

Prosimy, aby nie zarybiać stawów na własną rękę, ponieważ może to zaburzyć naturalny ekosystem. Zakaz dotyczy zwłaszcza wpuszczania drapieżników, których pokarmem są inne małe ryby.

Dzięki kaczkomatom można dokarmiać krzyżówki mieszkanką

ziaren, które kaczkom nie szkodzą. W stawie pojawił się także nowy gość. Łabędź czuje się tu wyśmienicie. Warto dodać, że na obszarze parku są również domki dla kotów, a kolejne - dla owadów. Całość wkomponowana jest w zadbaną zielenią. Tę w ubiegłym roku wzbogaciły łąki naturalistyczne i kwietne oraz aleja dębów zasadzona na 480-lecie Miasta. Radość z obecności fauny i zadbanej flory mają zwłaszcza najmłodsi. Obserwacja świata roślin i zwierząt to także wspaniała „lekcja” przyrody. Z tą jednak przewagą, że na łonie natury, a nie przed tabletem.

- Jeszcze przed majówką cały teren Parku Solidarności został wysprzątany. Jego rozległy obszar - 7,8 hektara - sprawia, że nawet w dobie pandemii jest idealnym miejscem do wypoczynku dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów oraz całych rodzin. Do dyspozycji są tutaj między innymi: plac zabaw, strefa rodzinna, pumptruck, miasteczko ruchu drogowego. Do tego oczywiście dochodzą ławeczki, wiaty oraz alejki i ścieżki spacerowe o łącznej długości 2,7 kilometra. Infrastruktura sąsiadująca, a więc schody, skarpy i dojścia do parku także przeszły już metamorfozę. Całość jest subtelnie oświetlona, co sprzyja wieczornym spacerom, a poziom bezpieczeństwa tego uroczego miejsca podnosi wysokiej jakości system monitoringu – mówi Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo.

Przypomnijmy, że ta oaza ciszy i spokoju w centrum miasta powstała z sowitym dofinansowaniem funduszami zewnętrznymi, a obszar Parku Solidarności ma potencjał na dalszy rozwój, który pójdzie w parze z oczekiwaniami grajewian.

WM / Fot.grajewo.pl

Przyłączyliśmy się, bo liczy się każdy oddech

6 maja Dariusz Latarowski, Burmistrz Miasta Grajewo otrzymał w Polskiej Spółce Gazownictwa w Białymstoku profesjonalne urządzenie do pomiaru zanieczyszczeń atmosfery, które zostanie zamontowane na budynku Urzędu Miasta. To element kampanii społecznej zorganizowanej przez PSG pod hasłem: „Przyłącz się, liczy się każdy oddech”, do której przystąpiło Grajewo.

Celem akcji jest walka ze smogiem, a tym samym poprawa jakości życia mieszkańców polskich miast.

- To kolejna inicjatywa, która pomoże nam skutecznie monitorować stan powietrza w naszym mieście. Zależy nam, aby było jak najczystsze, bo przecież wszyscy oddychamy tym samym – mówi Burmistrz.

Warto przypomnieć, że 12 czerwca 2017 roku, dzięki staraniom wóldarza Grajewo, podpisano umowę na wybudowanie stacji

LNG oraz sieci dystrybucyjnej gazu w naszym mieście. To był milowy krok w ekologii wyrażonej dbałością o stan powietrza. Każdy piec fizyczny zastąpiony gazowym źródłem energii odejmuje tony spalin emitowanych kominem do atmosfery.

WM/grajewo.pl Fot.grajewo.pl

Prawie 25 tysięcy kilometrów

Ma 64 lata, a śmiało konkuruje na zawodach z trzykrotnie młodszymi od siebie rowerzystami. budowy w Grajewie Miasteczka Ruchu Drogowego. O pasji do kolarstwa i planach na przyszłość

Pamięta Pan swój pierwszy rower?

- Oczywiście. To był Romet Albatros. Tata mi go kupił. Ode mnie trafił do mojego brata stryjecznego i gdyby troszkę nad nim popracować, to nadal nadawałby się do jazdy. Przekazałem go na początku lat osiemdziesiątych, gdy przeprowadzałem się do Grajewa.

Czy już wtedy jazda rowerem była pasją?

- Nie. Zacięcie sportowe miałem wtedy do innej dyscypliny. Grałem w piłkę nożną w B Klasie. W Grajewie oddałem się pracy. Najpierw w budownictwie, następnie po 1988 roku w Policji. W służbie byłem 23 lata. Gdy przeszedłem na emeryturę, zainteresował mnie najpierw Nordic Walking. Chodzenie z kijkami wspominam bardzo miło, następnie pojawiła się chęć jazdy rowerem miejskim. W 2017 roku z Norwegii powrócił mój serdeczny kolega- Wiesław i zapytał mnie, czy nie chciałbym pojeździć z nim rowerem kolarskim. Odkupiłem od niego rower i zaczęliśmy wspólne wojaże na dwóch kółkach. Teraz Wiesław jeździ mniej, ponieważ miał wypadek w Koszarówce, gdy wracaliśmy ze Strękowej Góry. We mnie jednak została już zaszczepiona pasja.

Ten rozwój fascynacji przekładał się na liczbę przejechanych kilometrów?

- Tak. W 2017 roku było ich 3875. W 2018 roku 5312, następnie 6207, a ubiegły rok zamknąłem na 8003 kilometrach. To w sumie 23 tysiące 397 kilometrów i gdy tak porównać, to w 2020 roku przejechałem dużo ponad dwukrotnie więcej niż w roku 2017. Pamiętam swoje pierwsze wyjazdy z Wiesławem. Wtedy zrobiliśmy trasę Grajewo-Osowiec z czasówką 30 kilometrów na godzinę, niebawem ta prędkość wzrosła już do 32 kilometrów na godzinę. Ruszaliśmy późnymi letnimi popołudniami. Wtedy jest ciepło, lecz zazwyczaj już bezwietrznie. Śmiało mogę powiedzieć, że to już nie było tylko takie weekendowe jeżdżenie. Jak wspominałem, kolega miał wypadek, jeździ mniej i ja od pewnego czasu kolejne trasy pokonuję sam.

Nie pojawił się nowy kompan?

- Zadzwoił do mnie Tadeusz Wróblewski, emerytowany naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego z Wysokiego Mazowieckiego. Zaproponował mi, żebyśmy ruszyli na wyścig dwudziestoczworgodzinny rozgrywany właśnie tam. W 2020 wystartowaliśmy razem w tych zawodach. Łącznie jechało około 80 osób. Od 10 rano do godziny 23 pokonałem 239 kilometrów. W nocy nie jechałem. Następnie przyszedł czas na kolejne starty, a wśród nich w Rowerowej Wysokomazowieckiej Setce. Tam spostrzegłem, że wielu zawodników jest w strojach z logo sponsorów, z herbami miast. Dlatego w ubiegłym roku spotkałem się z Burmistrzem Miasta Grajewo Panem Dariuszem Latarowskim i poprosiłem o koszulkę z herbem, hasłem promocyjnym „Grajewo zawsze po drodze” i w barwach naszego miasta. Dostałem dwie- jedną z długim, drugą z krótkim rękawem i od tego czasu promuję Grajewo na zawodach i treningach. W tym roku sezon rozpocząłem

3 stycznia i zrobiłem tego dnia 70 kilometrów, a do 1 maja przejechałem już 1389 kilometrów i 730 metrów.

- Widzi Pan potrzebę budowy kolejnych ścieżek rowerowych w naszym mieście i poza nim?

- Oczywiście. Jestem przekonany, że nowe ścieżki rowerowe wpływają na bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów oraz kierowców. Odszedłem z Policji na emeryturę w stopniu majora. Byłem Naczelnikiem Wydziału Ruchu Drogowego w Komendzie Powiatowej Policji w Grajewie, więc kwestie bezpieczeństwa w ruchu drogowym leżały i nadal leżą mi na sercu. Lata temu byłem inicjatorem budowy w naszym mieście Miasteczka Ruchu Drogowego. Obecnie jest odnowione i znajduje się w pięknie przebudowanym Parku Solidarności, nadal służy nauce zasad ruchu drogowego. To istotne, by dzieci oraz młodzież potrafiły bezpiecznie zachować się na drodze. Przyznam, że z niepokojem obserwuję nieraz, gdy dzieci przejeżdżają po przejściu dla pieszych rowerami, nie schodząc z nich i nie przeprowadzając. Między innymi dlatego ścieżki rowerowe są bezpieczniejsze i trzymam kciuki za to, by powstawały kolejne z prawdziwego zdarzenia. Pochwalam wszelkie inwestycje, które podnoszą bezpieczeństwo rowerzystów oraz innych uczestników ruchu drogowego. Cieszę się, że poruszyliśmy wątek bezpieczeństwa. Nie chcę absolutnie nikogo obrazić, lecz chciałbym zaapelować do części kierowców o większą czujność na drodze. Zdarza mi się obserwować wyprzedzanie pojazdów przez inne, których kilka- jeden za drugim- wykonują ten manewr. To bardzo niebezpieczne nie tylko dla aut jadących z naprzeciwka. Rowerzysta, który porusza się na skraju jezdni wielokrotnie może wtedy ratować się jedynie ucieczką na pobocze lub do rowu. To grozi wypadkiem, bo łatwo może stracić równowagę i się przewrócić. Gdy dodatkowo ma pedały zatraskowe, ryzyko wypadku diametralnie wzrasta. Stąd mój apel do kierowców - miejcie baczenie na rowerzystów. Miłośnicy jednośladów również bezwzględnie powinni na pierwszym miejscu postawić na bezpieczeństwo. A zatem-rower musi być w stu procentach sprawny, posiadać

na rowerze w niecałe 5 lat

Od jesieni ubiegłego roku jeździ w barwach naszego miasta, a lata temu był inicjatorem rozmawiamy z Bogdanem Hirniakiem.

oświetlenie, a jego użytkownik koniecznie kask na głowie oraz ubiór, w którym widać go z daleka, zwłaszcza po zmroku.

Czy jazda rowerem- zarówno rekreacyjna jak i już ta bliższa zawodowej- okazała się dobrą receptą na zachowanie dobrej kondycji w dobie pandemii?

- Zdecydowanie tak! Przyznam, że utkwił mi w pamięci mój samotny ubiegłoroczny wyjazd na trasę Grajewo – Ciemnoszyje - Kapice właśnie w czasie pierwszej fali pandemii. Gdy jechałem, nie minąłem żadnego człowieka, nie widziałem żadnych zwierząt. Kompletna pustka. Ten krajobraz po drodze wydawał mi się ponury, smutny. Tak sobie można chyba wyobrazić koniec świata- pomyślałem. Zdecydowanie- trzeba dbać o zdrowie, a zatem i o kondycję. Jeżdżąc rowerem mamy zapewniony dystans. To także dobra odskocznia dla uczniów od nauki zdalnej przed komputerami. Tu przy okazji moje wyrazy uznania za organizację Rowerowych Rajdów Wilka i nadzieja, że odbędą się kolejne. To istotne, by młodzież uprawiała sport, spędzała czas na świeżym powietrzu. Taka inwestycja za młodu zapoczątkuje dobrym zdrowiem w dorosłym życiu, ale zastrzegam, że na aktywny tryb życia nigdy nie jest za późno.

Wróćmy więc do ubiegłorocznej Rowerowej Wysokomazowieckiej Setki. Konkurencja była młodsza?

- W pewnym momencie jechałem w trzyosobowej grupie z dwoma zawodnikami w wieku około 21- 25 lat. Jeden był z Mińska Mazowieckiego, drugi z województwa warmińsko-mazurskiego. Nie siedziałem, jak to się mówi, im na oponie, lecz dawałem zmiany. Nie ustępowałem. Teraz przygotowuję się do zawodów w Zambrowie, które planowane są na 9 czerwca, a w dniach 26-27 czerwca kolejna Wysokomazowiecka Setka. Wystartuję oczywiście ponownie w barwach Grajewa. To bardzo fajne imprezy, które integrują całe miasto, przyciągają kibiców oraz zawodników z wielu innych regionów kraju. W skrócie- celem głównym tych zawodów jest przejechanie po wyznaczonej trasie dystansu 100 kilometrów w jak najkrótszym czasie. Wpisowe jest niewielkie, a w ramach tej sumy uczestnicy dostają między innymi pamiątkowe dyplomy, gadzety promocyjne, napoje regeneracyjne, posiłek. To okazja do poznania innych zapaleńców i nawiązania przyjaźni. Pozostają także niezapomniane wspomnienia z trasy. W wyścigu dwudziestoceterogodzinnym chodzi natomiast o to, by w tym czasie przejechać jak najwięcej kilometrów. To również bardzo atrakcyjna i widowiskowa impreza. W szkole zapewniony jest nocleg, jeśli ktoś postanawia odpocząć. Są tam leżaki, zawodnicy mają śpiwory czy koce. Mogą także jechać nocą z oświetleniem. Marzę o tym, by znaleźć sponsorów i wspólnie zorganizować podobne wydarzenie w Grajewie. Nasze miasto i okolice mają taki potencjał. Na Mistrzostwach Polski w Ostródzie miałem okazję poznać Mistrza Świata Michała Kwiatkowskiego. Tam nie startowałem, lecz

kibicowanie zawodowcom było niezwykle emocjonujące.

- Czy z pańskich obserwacji wynika, że wielu grajewian jeździ bardziej niż rekreacyjnie rowerami?

- Chyba niezbyt wielu z dużym zacięciem sportowym, ale za to mijam na popularnej u nas trasie: Grajewo-Toczyłowo-Szymany sporo młodzieży, seniorów, całe rodziny na rowerach trekkingowych, MTB. Ostatnio mijalem tam dwie osoby na szosówkach. Ten widok bardzo cieszy. Osobiście nie jeżdżę już mniej niż 70 kilometrów i liczę na to, że znajdę kompana do wspólnego przemierzania podobnych odległości.

- Wybór rowerów i sprzętu jest teraz spory. Trenuje Pan także w domu?

- Nie jestem przekonany do domowego trenera. Przyznam, że obecnie mam trzy rowery. MTB i trekkingowy pomagają mi nie wypaść z formy. Dzięki temu ostatniemu mogłem jeździć, gdy jeszcze było zimno. Mimo tegorocznej ostrej zimy, do 1 maja tego roku od 1 stycznia przejechałem już 1389 kilometrów. W 2020 roku do 4 maja miałem zrobione 1293 kilometry. Ten rower trekkingowy waży 15 kilogramów. Dobry używany marki Lapierre kupiłem niedawno. Jest z karbonu i waży zaledwie 7,5 kilograma. Ważne, by o sprzęt dbać i regularnie serwisować. To wszystko, co prawda, sporo kosztuje, ale to inwestycja w zdrowie, kondycję, aktywny tryb życia, dobre samopoczucie, a o to przecież warto dbać. Korzystając z okazji- dziękuję wszystkim, którzy trzymają za mnie kciuki, wspierają, Panu Burmistrzowi za profesjonalne koszulki, a szczególne słowa podziękowania- za wyrozumiałość- kieruję do Żony.

- Co poradziły Pan tym, którzy chcieliby spróbować swoich sił w jeździe szosowej?

- By się nie zrażali pierwszymi upadkami i koniecznie pamiętali o bezpieczeństwie. Te upadki są zazwyczaj, gdy jeszcze nie jesteśmy przyzwyczajeni do wpinanych pedałów. Zapewniam, że gdy się wprawimy, to nawet jadąc sprzętem z tymi platformowymi, będziemy mieć już odruch wypinania stopy i nauczymy się to robić w dobrym momencie. Kask i odpowiedni ubiór pomogą nam i na początku, i za każdym kolejnym wyruszeniem na trasę. To obowiązkowy element wyposażenia, który w parze ze sprawnym sprzętem i naszą determinacją sprawi każdemu wiele przyjemności, da wolność, pomoże zbudować kondycję. Będzie satysfakcja z coraz lepszych osiągnięć, rosnącej siły, pokonywania wiatru, oporu powietrza. Rower można zabrać na samochód i jechać autem, by następnie przesiąść się na dwa koła i zwiedzać malownicze zakątki kraju. Nasz Carski Szlak, wspomniana wcześniej Strękowa Góra, ale i Ostróda, Święta Lipka, Giżycko, Wydmyny i wiele innych miejsc są wśród tych, gdzie już jeździłem rowerem.

- Dziękujemy za rozmowę i życzymy kolejnych udanych startów.

**Budowa nawierzchni chodników
na os. Parkowa, os. Huta, os. Szkolna w Grajewie**

Wartość inwestycji to 88 tys. zł. Ta została podzielona na 3 części. Prace przewidziane są na ulicach: Parkowej, Lipowej, Wyzwolenia, Pęży oraz Wąskiej.

Miasto w budowie

Siłą miasta są inwestycje. Wszystkie mają jeden cel- dzięki ich realizacji wzrasta komfort życia grajewian. Lepsze drogi, chodniki, wyższe bezpieczeństwo, także energetyczne, sprawiają, że z roku na rok Grajewo staje się coraz lepszym miejscem do życia.

Tempo zmian na plus jest wysokie, dlatego prezentujemy Państwu fotograficzny skrót z wybranych bieżących inwestycji oraz tych miejsc, które już nie bawem przejdą metamorfozę w mieście. Polecamy stronę internetową: www.inwestycje.grajewo.pl, gdzie zobaczyć można cały katalog przedsięwzięć realizowanych u nas od 2015 roku.

WM / Fot. grajewo.pl

**Budowa ciągu ulic: Ekologicznej, Elektrycznej
i 9-go Pułku Strzelców Konnych w Grajewie**

Betonowe płyty, które były zmorą kierowców, zastępuje porządna nawierzchnia.

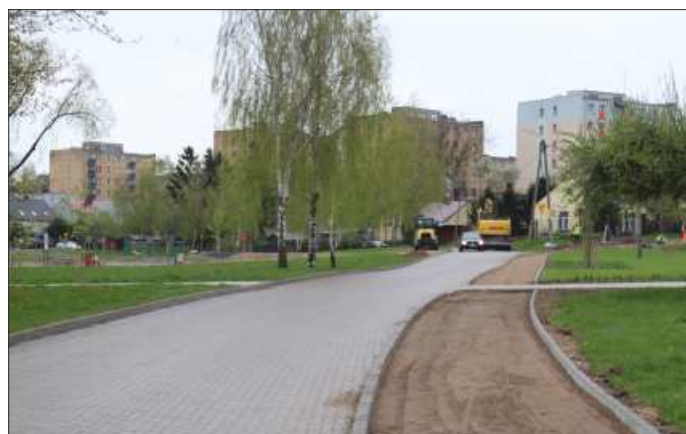
**Wykonanie inteligentnych, aktywnych przejść
dla pieszych w ramach zadania „Poprawa
bezpieczeństwa pieszych” – Budżet Obywatelski 2021”**

Dzięki tej inwestycji bezpieczniej będzie niebawem na pasach ulicy Konstytucji 3 Maja przy Szkole Podstawowej nr 4, przy wejściu do Parku Solidarności oraz ulicy Krasickiego za blokiem Nr 15 – przy placu zabaw.

Ulica Elewatorska

To inwestycja powiatowa, wsparta przez Miasto Grajewo środkami w wysokości 1 001 500 zł. Cały przebudowywany odcinek znajduje się w granicach naszego miasta.

Ulica Łazienna

To kolejna inwestycja, która uatrakcyjni Park Solidarności. W ramach prac na ul. Łazienną powstanie nowy chodnik z szarej kostki brukowej oraz wjazd na posesję z kostki czerwonej.

MAPA INWESTYCJI W GRAJEWIE

Wybrane inwestycje:

Każdego dnia dokładamy starań, aby nasze miasto stało się rozwijało, a mieszkańcom żyło się coraz lepiej. Od 2015 roku zrealizowaliśmy szereg inwestycji za łączną kwotę ponad **123 000 000 zł**

Zapraszamy do obejrzenia Mapy Inwestycji:

www.inwestycje.grajewo.pl

Budowa linii oświetleniowej w mieście Grajewo

Inwestycja obejmuje przede wszystkim budowę oświetlenia na dwóch terenach zielonych, zlokalizowanych przy ulicy Ekologicznej i na os. Jana Pawła II.

Modernizacja systemu ciepłowniczego w Grajewie w celu zwiększenia jego efektywności – budowa wysokosprawnej instalacji kogeneracji zasilanej gazem

Realizacja projektu przyniesie wiele korzyści. Wśród nich są: niezawodność techniczna, poprawa jakości powietrza w regionie dzięki ograniczeniu zanieczyszczeń.

Budowa obiektu usługowego z przeznaczeniem na cele kultu religijnego wraz z infrastrukturą

Na finiszu są już prace wykończeniowe wewnątrz budynku i porządkowe wokół niego. Projekt przewiduje 2 sale pogrzebowe, kaplicę do nabożeństw oraz pomieszczenia niezbędne, by wykonać kompleksową usługę pogrzebową tj. chłodnie, przebieralnie czy sklep z akcesoriami.

Ulica 11 Listopada

Prace prowadzone są na ponad 700-metrowym odcinku. Inwestycja jest w 100 procentach sfinansowana ze środków zewnętrznych, ponieważ w zeszłym roku na Budowę ul. 11 Listopada i Geodetów Miasto Grajewo otrzymało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 3 mln 293 tys. zł.

Otwarta Strefa Aktywności na terenie Stadionu Miejskiego im. W. Terleckiego w Grajewie

Wartość całej inwestycji to 140 627,86 zł. Plac zabaw, siłownia plenerowa oraz strefa relaksu, które tu powstaną, będą ogólnodostępne.

Urząd Skarbowy w Grajewie na III miejscu w ogólnopolskim rankingu Dziennika Gazety Prawnej

Jest nam miło poinformować, że Urząd Skarbowy w Grajewie został wysoko oceniony w XVII Rankingu Urzędów Skarbowych Dziennika Gazety Prawnej. Jak czytamy w publikacji- tamtejsza redakcja porównała funkcjonowanie aż 400 „skarbowek”. Wyróżniono te, które działają najszybciej i najlepiej, biorąc pod lupę dane z 2020 roku.

Laureatów wybierano w 4 kategoriach. Urząd Skarbowy w Grajewie znalazł się wśród tych, gdzie zatrudnionych jest nie więcej niż 60 pracowników. Ocenie podlegały skuteczność, czyli nieomyślność oraz efektywność (pracowitość). Po analizie danych, Urząd Skarbowy w Grajewie zwyciężył w kategorii efektywności tak zwanych „małych urzędów”. Dostał także najwięcej punktów za szybkość zakończenia postępowania podatkowego, które tutaj wyniosło ok. 15 dni. Skalę pokazuje fakt, że najdłużej ten proces w innym urzędzie trwał niemal 3 lata. Ostatecznie więc, w klasyfikacji generalnej małych urzędów skarbowych, US w Grajewie zajął trzecią lokatę, zaraz po „skarbowkach” w Namysłowicach i Kolnie.

- Urząd Skarbowy w Grajewie swoje sukcesy osiąga dzięki pracownikom. To dobrze funkcjonujący zespół, w którym łączą się kompetencje wynikające z doświadczenia z energią młodości. To także chęć współdziałania na rzecz osiągania wspólnych celów. Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz serdecznie podziękować i pogratulować pracownikom. Dzięki ich pracy Urząd jest postrzegany jako profesjonalna organizacja, która w jak najwyższym stopniu stara się spełniać potrzeby swoich klientów - informuje Andrzej Piotrowski, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Grajewie. - Chcąc sprostać oczekiwaniom naszych klientów wprowadziliśmy niekonwencjonalne i uproszczone procedury obsługi oraz ograniczyliśmy postępowania dowodowe do niezbędnego minimum. Przede wszystkim takie sprawy były traktowane priorytetowo. Ponadto zastąpiliśmy (tam gdzie to było tylko możliwe) formalną komunikację pisemną szybką

komunikacją telefoniczną lub mailową. Takie działania pozwoliły na uzyskanie 15-dniowego średniego czasu trwania postępowań podatkowych.

Urząd Skarbowy w Grajewie był wyróżniany wielokrotnie, między innymi w rankingach Dziennika Gazety Prawnej w latach: 2010 (I miejsce w kategorii „Najbardziej efektywny mały Urząd Skarbowy”), 2011, 2015, 2016, 2018, 2019. Do tego dochodzi III miejsce w kategorii „Najbardziej przyjazny mały urząd skarbowy” w Rankingu Rzeczypospolitej z 2015 r.

- Każde z tych wyróżnień bardzo nas cieszy, a takie, które jest przyznawane za sprawną obsługę klientów i efektywne załatwianie spraw, cieszy szczególnie - dodaje Naczelnik Piotrowski.

Warto dodać, że w najnowszym rankingu DGP uwzględniono także wyniki izby administracji skarbowej. Spośród 16 w kraju Izba Administracji Skarbowej w Białymstoku zajęła miejsce pierwsze.

WM za DGP / Fot. grajowo.pl

Trwa głosowanie w kategorii „Wilka Grajewian”

Do 17 maja włącznie głosować można na Wilka Grajewian. To jedna z sześciu kategorii dorocznej Nagrody Burmistrza Miasta Grajewa - „Wilk Roku”. Głos w niej oddać można na jedną z 23 poniższych pozycji:

1. Apoloniusz Ciołkiewicz, Jacek Skrzydlewski - autorzy komiksu "Wędrówek kilka czerwonego wilka",
2. Barbara Ruszczyk - nauczyciel języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 1 w Grajewie,
3. Bartosz Bładun - uczeń Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie,
4. Eugeniusz Skibniewski - emerytowany nauczyciel wychowania fizycznego, trener tenisa stołowego,
5. Eulalia Haponik – przedsiębiorca,
6. Fiesta Balonowa 2019,
7. Filip Dobkowski - członek ZS "Strzelec" OSW Jednostka Strzelecka 1011 Grajowo,
8. Igor Borawski - uczeń Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie,
9. Józef Zenon Budziński - poeta,
10. Kulturalny Deptak GCK – 2020,
11. Lucyna Bagińska - dyrektor LO dla Dorosłych "Mentor",
12. Maya Zyskowska - uczennica Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie,
13. Miejska Orkiestra Dęta OSP w Grajewie,
14. Piknik Organizacji Pozarządowych,
15. Razem Malujemy Szkołę Dla Naszych Dzieci,
16. Piotr Komor ze stowarzyszenia Współpraca Dla Grajewa,
17. Pomoc Świąteczna - Dzieci Seniorom,
18. Radosław Wilczewski - kulturysta,
19. „Sienkiewiczowska Lekturiada” - uroczyste podsumowanie Miejskiego Projektu Edukacyjnego realizowanego pod Patro-

natem Burmistrza Miasta Grajewa,
20. Truck Show Grajowo 2019,
21. Urodziny Grajewa - 480. rocznica nadania praw miejskich,
22. Utworzenie Grupy Grajowo Dawniej i Dzisiaj,
23. Wolontariusze Centrum Tradycji Mleczarstwa - Muzeum Mleka oddział Grajewskiego Centrum Kultury,
Przypominamy- ideą nagrody jest wyróżnienie osób, instytucji lub organizacji, które w sposób szczególny swoją codzienną pracą, aktywnością i zaangażowaniem służą miastu i jego mieszkańcom oraz przyczyniają się do promowania Grajewa. Głosowanie w kategorii „Wilk Grajewian” odbywa się drogą internetową. Link do głosowania na stronie www.grajowo.pl.

WM/grajowo.pl

Dzieci i młodzież ze wsparciem psychologicznym

Przypominamy, że w Szpitalu Ogólnym w Graje-wie powstała bezpłatna Poradnia Psychologiczna Dzieci i Młodzieży. Aby skorzystać z jej usług, nie jest potrzebne skierowanie. Porady są bezpłatne. W związku z okresem pandemii COVID-19 Personel Ośrodka udziela świadczeń za pomocą systemów teleinformatycznych (teleporady), stacjonarnie oraz w środowisku. Możliwe są zatem również wizyty domowe. Pomoc udzielana jest dyskretnie, w intymnych oraz komfortowych warunkach, dzięki którym zarówno dzieci, jak ich rodzice nie są narażeni na dodatkowy stres.

Szpital Ogólny im. dr Witolda Gineła w Grajewie wygrał konkurs na świadczenie usług w zakresie Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychiatrycznej Dzieci i Młodzieży. W Podlaskiem zaplanowano uruchomienie pięciu takich ośrodków. Są elementem realizowanego od początku 2020 r. tzw. nowego modelu opieki psychiatrycznej młodych ludzi. Przewiduje on świadczenie pomocy na trzech poziomach. Ośrodek środowiskowy, gdzie potrzebujący dostaną pomoc najbliższą swego miejsca zamieszkania czy nauki i jak najszybszą od momentu pojawienia się problemów jest na pierwszym poziomie w tym modelu.

Co powinno zaniepokoić dorosłych?

Szpital zachęca wszystkich rodziców do skorzystania z oferty tej poradni, jeżeli ci u swoich dzieci zaobserwują niepokojące objawy. Co powinno wzbudzić czujność? To między innymi: trudności w relacjach z rówieśnikami, kłopoty wieku dojrzewania, bariera w relacji dziecko-rodzic, problemy z opanowaniem prawidłowych nawyków związanych z jedzeniem, spaniem, wydalaniem. Sygnałem, który może niepokoić jest także utrzymująca się długo niechęć do nauki, niezrozumiałe dla dziecka i rodzica zachowanie się pociechy. Warto rozważyć skorzystanie z poradni także wtedy, gdy dziecko przeżywa lęk i niepokój utrudniający mu codzienne życie lub cierpi z powodu konfliktów pomiędzy osobami dorosłymi.

Zauważalny jest również coraz większy problem z emocjami u dzieci i młodzieży spowodowany trudną sytuacją związaną ze zdalnym nauczaniem oraz brakiem kontaktu z rówieśnikami. Ten stan także może mieć negatywny wpływ na psychikę młodych osób.

W psychiatrii dzieci i młodzieży postępowaniem pierwszego rzutu u osób z zaburzeniami jest psychoterapia lub interwencja psychologiczna. To od nich powinno zaczynać się leczenie. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Szpitalu Ogólnym

w Grajewie zapewnia pełną diagnostykę psychologiczną, psychoterapię indywidualną, grupową i rodzinną oraz wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży.

Korzyści dla dzieci i rodziców

Po konsultacji psychologicznej rodzic będzie mógł dotrzeć do przyczyn zaistniałych problemów i tym samym trafniej je rozwiązać, właściwie reagować na niepożądane zachowania, objawy, w sposób sukcesywny zmniejszać uciążliwe objawy emocjonalne wynikające z napięć pojawiających się w trakcie procesu wychowawczego. Kolejną korzyścią będzie pomoc w zanalizowaniu myśli, uczuć, potrzeb, przekonań względem dziecka, jak również uzyskanie większego wglądu w zachowania, emocje młodego człowieka. Dorosli dowiedzą się także, jak diagnozować psychologiczne zaburzenia emocjonalne i jak odróżnić zaburzenie od emocjonalności wynikającej z danego okresu rozwojowego. Specjaliści z poradni pomogą w poznaniu konkretnych metod i techniki terapii do kształcenia odporności emocjonalnej.

Aby zgłosić się do bezpłatnej Poradni Psychologicznej Dzieci i Młodzieży, należy skontaktować się z rejestracją Szpitala (86 272 32 71 / +48 691 473 230). Warto podkreślić, że nie jest tu potrzebne skierowanie, nie ma także kolejek. Ewentualne pytania można kierować także w formie wiadomości przez Szpitalnego Messengera. Więcej szczegółów na stronie oraz profilu facebookowym grajewskiego szpitala.

Źródło: <https://www.facebook.com/szpitalgrajewo>

Konkurs o św. Józefie - rozstrzygnięty!

Włączając się w obchody Roku świętego Józefa, katecheci ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Grajewie - ks. Piotr, s. Tomasz i p. Ania zorganizowali i przeprowadzili konkurs plastyczny ph. „Cień Ojca”.

Uczniowie biorący udział w konkursie wykazali się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa i rzeźby.

Wyniki konkursu w kategoriach:

• Klasy I - III

I miejsce - ELIZA FADROWSKA - klasa 1a

II miejsce - BARTOSZ RODZEŃ - klasa 3a

III miejsce - WIKTORIA WÓJCICKA - klasa 1a i LENA KŁOS - klasa 2b

• Klasy IV - VIII

I miejsce - DOMINIKA MODZELEWSKA - klasa 6b

II miejsce - MATEUSZ MOSZCZYŃSKI - klasa 8b

III miejsce - ARTUR ZIELIŃSKI - klasa 7c

Wystawę prac konkursowych można było obejrzeć w kościele pw. św. Jana Pawła II w Grajewie. Jest dostępna

również na stronie internetowej naszej szkoły.

Wszystkim uczniom dziękujemy za piękny udział w konkursie. Mamy nadzieję, że zmagania konkursowe rozbudziły zainteresowanie osobą i kultem św. Józefa oraz dostarczyły wiele radości ze wspólnego krzewienia Jego czci.

SP1

Kolejny sukces Bartosza Biaduna

„Żadna nauka nie wzmacnia tak wiary w potęgę umysłu ludzkiego, jak matematyka.”

Hugo Steinhaus

9.04.2021r. odbył się finałowy etap Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego, organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Białymstoku. Jego laureatami zostało tylko 36 uczniów z całego województwa. Bartosz Biadun, uczeń Szkoły Podstawowej nr 1, jedyny przedstawiciel spośród grajewskich szkół podstawowych jest wśród nich.

O sukcesach Bartosza pisaliśmy wcześniej. Przypomnijmy, że już po wygranych eliminacjach rejonowych, dostał on propozycję podjęcia nauki w II Liceum Ogólnokształcącym im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku, najlepszym liceum w województwie podlaskim. Jakże jeszcze drzwi staną przed nim otworem? Wtedy życzyliśmy mu tytułu laureata. Tamto życzenie się spełniło. Teraz życzymy, by ten sukces otworzył przed nim kolejne możliwości do osiągnięcia

nowych sukcesów i realizowania matematycznych marzeń.

Jeszcze raz gratulujemy Bartkowi, jego rodzicom oraz pani Alicji Jusińskiej, przygotowującej go do konkursu.

SP 1

Laureatka z SP 4

Wojewódzkie konkursy przedmiotowe organizowane przez Kuratorium Oświaty w Białymstoku są szansą na wyłowienie „szkolnych perełek”. Na sukces składają się pasja i ciężka praca. Mamy zaszczyt bliżej przedstawić tegoroczną laureatkę ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie.

KAROLINA ŚWIDERSKA
LAUREATKA WOJEWÓDZKIEGO
KONKURSU JĘZYKA POLSKIEGO
NAUCZYCIEL PRZYGOTOWUJĄCY
– p. URSZULA KRYSZYNA
BOŁONKOWSKA

Jak przygotowywałaś się, aby osiągnąć ten sukces?

Droga do sukcesu nie była łatwa. Wymagała samodyscypliny, zaangażowania i cierpliwości. To długie godziny spędzone z książką w rękę i nad notatkami, wykonywanie niezliczonej ilości zadań, analizowanie różnorodnych poleceń. Pracowałam przy wsparciu Pani Urszuli Krystyny Bołonkowskiej, uczestnicząc już od klasy VII w zajęciach pozalekcyjnych z języka polskiego. W tym roku organizowałyśmy spotkania dzięki aplikacji Teams i systematycznie – dwa razy w tygodniu – wspólnie z Panią mierzyłyśmy się

z zakresem wymagań konkursowych.

Co czułaś, kiedy poznałaś wyniki konkursu?

Nie mogłam uwierzyć, że udało mi się zostać laureatką. Najpierw radość i duma z siebie, potem myśl, że warto było!

Jakie są Twoje zainteresowania?

Lubię piec ciasta. Czerpię też przyjemność z wykonywania prac plastycznych – ozdób, rysunków.

Twoja ulubiona książka...

Za wyjątkowo wartościową książkę uważam „Stowarzyszenie Umarłych Poetów”. To nie tylko „młodzieżowa opowieść o dorastaniu”. Przesłanie utworu zawiera się przede wszystkim w wykładach charyzmatycznego nauczyciela literatury, który chce, by uczniowie dorośli do samodzielnego myślenia i poznawania świata z własnej perspektywy.

Jakie masz plany na przyszłość?

W następnym roku szkolnym zamierzam kontynuować naukę w liceum ogólnokształcącym w Białymstoku. Gratulujemy i życzymy dalszych, nie mniej wspaniałych sukcesów.

Spółeczność SP 4

Dbamy o bezpieczeństwo swoje i bliskich w czasie pandemii – wyniki konkursu (SP 4)

Na przełomie marca i kwietnia 2021 r. w Szkole Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie odbył się Szkolny Konkurs pod hasłem: „Jak dbam o bezpieczeństwo swoje i bliskich w czasie pandemii?”, adresowany do uczniów klas ósmych. Cele przedsięwzięcia obejmowały: propagowanie odpowiedzialnego zachowania w czasie pandemii koronawirusa, pobudzanie aktywności twórczej i kreatywności uczniów, propagowanie zasad zdrowego współzawodnictwa.

Na konkurs wpłynęło 70 prac. Komisja konkursowa złożona z Organizatora oraz pani Urszuli Krystyny Bołonkowskiej (nauczycielka języka polskiego) i pani Aleksandry Moniki Kuczyńskiej (wicedyrektor szkoły), biorąc pod uwagę zgodność pracy z tematem konkursu, pomysłowość, poprawność

ortograficzną i językową przyznała następujące miejsca i wyróżnienia:

I miejsce – Agnieszka Ciukszo kl. VIII b,
II miejsce – Lena Poniatowska kl. VIII b,
III miejsce – Marta Pawełkowska kl. VIII b.
Wyróżnienia:

Jan Krakowiak- kl. VIII b,
Oliwier Cybula- kl. VIII b,
Igor Borawski- kl. VIII b.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy, a nagrodzonym i wyróżnionym uczniom gratulujemy. Organizatorem konkursu był nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa – pan Karol Choynowski.

Teksty nagrodzonych i wyróżnionych prac opublikowane są na stronie internetowej szkoły: sp4.grajewo.com Zapraszamy...

SP 4

Pasje grajewian i nie tylko...(SP 4)

W kwietniu zaprosiliśmy mieszkańców Grajewa do obejrzenia wystawy wirtualnej „PASJE GRAJEWIAN I NIE TYLKO...” zorganizowanej w ramach Międzyszkolnego Projektu Edukacyjnego „Łączy nas Patron – Henryk Sienkiewicz”.

Pasją pisarza – Noblisty była gra w szachy, stąd w marcu 2021 r. nasi młodzi szachiści wzięli udział w Turnieju Szachowym Szkół Sienkiewiczowskich pod patronatem Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej. Chcieliśmy poznać również pasje innych uczniów z zaprzyjaźnionych szkół oraz ich najbliższych (rodziców, dziadków, cioc, wujków, znajomych itp.) – stąd zrodził się pomysł przygotowania wystawy z nadesłanych zdjęć prezentujących hobby, prywatne kolekcje i prace artystyczne. Esencją pasji jest zawsze fakt zaangażowania energii w taką czynność, którą realizujemy dla samej przyjemności jej robienia, z wewnętrzną chęcią i potrzeby. Czujemy się zaszczytni, że podzieliłiście się Państwo z nami swoimi zbiorami oraz tym, co Was motywuje, sprawia radość, przyjemność, „karmi duszę, ciało, umysł”, poszerza horyzonty i stwarza nowe możliwości.

WARTO ŻYĆ Z PASJĄ! WARTO JĄ ODKRYWAĆ!

Każdy z nas ma swoje pasje, tylko niekiedy postrzegamy je za błahe i nieistotne. Dla poszukujących proponujemy wraz z Pracownikami Miejskiej Biblioteki Publicznej w Grajewie wypożyczenie literatury hobbystycznej, bowiem pasje to obok talentów niezwykle istotny obszar, który ma ogromne znaczenie

Gabriel Kuizinas- taniec

Igor Borawski- robotyka

dla jakości naszego życia.

Koordinatorce projektu: Halina Muryjas-Rząsa, Lilla Pietrzykowska, Urszula Krystyna Bołonkowska, Sabina Łempicka przy współpracy z Samorządem Uczniowskim

Poniżej link do galerii:

<http://sp4.grajewo.com/pasje-grajewian-i-nie-tylko/>

SP 4 Grajewo

EKOŁUDEK – LUDEK Z ODPADÓW” w PMI

W Przedszkolu Miejskim nr 1 w Grajewie w dniach od 14.04.2020 r. do 20.04.2021 r. zorganizowany został konkurs plastyczno – techniczny „EKOŁUDEK – LUDEK Z ODPADÓW”.

W konkursie mogły wziąć udział dzieci uczęszczające do przedszkola wraz z rodzicami, rodzeństwem lub innymi członkami rodziny.

Konkurs polegał na wykonaniu postaci Ekoludka w formie przestrzennej przy użyciu odpadów i surowców wtórnych (butelki, korki, rolki, kartony, kubki itp.).

Cele konkursu:

- propagowanie działań na rzecz ochrony środowiska;
- zwrócenie uwagi dzieci na potrzebę segregacji odpadów i możliwość ich powtórnego wykorzystania – recykling;
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za otaczającą nas przyrodę;
- zachęcenie do twórczej działalności w rodzinach.

Komisja konkursowa po długich obradach nagrodziła wszystkie prace. Ekoludki wyróżniły się pomysłowością, zaskoczyły różnorodnością użytych materiałów. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i drobne upominki.

Nagrody otrzymały:

- Wiktoria G. i Piotr M. z grupy „Żabki”,
- Maja G., Wiktoria S. i Mikołaj K. z grupy „Muchomorki”,
- Gabriela W. i Mikołaj K. z grupy „Stokrotki”,
- Bartosz H. i Oskar D. z grupy „Śmerfy”.

Dziękujemy za udział w konkursie i wspólną zabawę pełną sukcesów!

Zwycięzcom gratulujemy!

KRYMSKI OBRONIŁ DEBLOWE ZŁOTO

Po zmianach w kalendarzu rozgrywek indywidualnych na sezon 2020/2021, w Białymstoku rozegrane zostały Indywidualne Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w tenisie stołowym seniorów. Z uwagi na to, że w turniejach seniorskich mogą startować zawodnicy z kategorii młodzieżowych, w mistrzostwach tych wzięło udział 56 osób.

W rywalizacji o tytuły mistrzów województwa udział wzięli najlepsi zawodnicy, reprezentanci rozgrywek od II ligi po superligę tenisa stołowego. Spośród startujących zawodników Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie najlepszy wynik osiągnął Marek Krymski, który w grze deblowej z K. Smolukiem (ATS Białystok) zdobył mistrzostwo województwa.

Należy przypomnieć, że w ubiegłym roku Krymski i Królewicz – MOSiR Grajewo byli najlepsi w województwie w tej kategorii w grze deblowej. Na 28 par deblowych wysokie, bo IX miejsce wywalczyła grajewska para S. Janiszewski + M. Zawistowski. W turnieju gier

pojedynczych grajewscy seniorzy wywalczyli: IX miejsce (M. Krymski), a junior S. Janiszewski- XVII miejsce. Pozostali znaleźli się w połowie stawki startujących.

LS

Najmłodszy tenisiści stołowi walczyli o medale

24 i 25 kwietnia w Białymstoku o miejsca na podium, tytuły i wyjazdy na mistrzostwa Polski walczyli młodzicy, kadeci i juniorzy. Grajewską sekcję tenisa stołowego Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji reprezentowali młodzicy: Izabela Popowska i Szymon Warszawski oraz junior Sebastian Janiszewski. Występy grajewskich tenisistów można zaliczyć do udanych. Janiszewski toczył wyrównaną, stojącą na wysokim poziomie grę z zawodnikami białostockiej Ósemki i SMS Dojlidy. Do podium było blisko, ale po przegranej 2-3 ze Szczuką, Sebastian ostatecznie zajął VII miejsce. Lepszy wynik osiągnęła Izabela Popowska, która w grze deblowej z Olgą Zińczuk z MOKS wywalczyła brązowy medal, a w turnieju gry pojedynczej miejsce VI.

Pierwsze zwycięstwa zaliczył Szymon Warszawski, który wygrał trzy pojedynki i zajął 18 miejsce w stawce 27 startujących. Warto podkreślić, że był to jego pierwszy występ na turnieju szczebla wojewódzkiego.

LS

**Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021**

Już od 1 kwietnia!
Wejdź na spis.gov.pl i spisuj się!

**Liczmy się
DLA POLSKI!**

GUS | NSP 2021

Noc Muzeów

15 maja 2021 r.
godz. 18:00 - 22:00

Obowiązuje aktualny reżim sanitarny!

Wrestauracji:
• bilety w atrakcyjnej cenie
• warsztat „Kwiatowa łateczka”
(liczba miejsc ograniczona)

GRAJEWSKIE CENTRUM KULTURY

Centrum Tradycji Mięsojarskiej
Muzeum Miłaka w Grajewie

BIEG WILKA POWRÓCI 3 LIPCA

Po rocznej przerwie spowodowanej pandemią COVID – 19 pojawiła się nadzieja, że po raz XXII odbędzie się Międzynarodowy Uliczny Bieg Wilka. Tradycyjnie odbywał się w drugą sobotę maja. Tym razem ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiczne Wilcze Bieganie odbędzie się 3 lipca.

Impreza ta wpisała się w życie nie tylko naszego miasta. Trwają już intensywne prace organizacyjne, bo przygotowano się na dzień 8 maja. Ale trwają dalej, bo wszyscy chcą powrócić na biegowe trasy. Wielki powrót tej wspaniałej imprezy ustalono więc na 3 lipca.

Na czele Komitetu Organizacyjnego stoi Dariusz Latarowski - Burmistrz Grajewa. Tradycyjnie Patronat Honorowy sprawuje Marszałek Województwa Podlaskiego – Artur Kosicki oraz Starosta Grajewski i Burmistrz Miasta.

W tym roku w związku z obowiązującymi przepisami dotyczącymi pandemii odbędzie się tylko Bieg Główny na dystansie ok. 10 000 m z udziałem zawodniczek i zawodników w wieku powyżej 16 lat. Po raz kolejny będzie też marsz Nordic Walking. Ze względu na reżim sanitarny nie będzie biegów dla dzieci i młodzieży, a rywalizacja ze względów bezpieczeństwa odbędzie się na terenie byłego

Klubu Hades. Tam przygotowano pętlę liczącą ok.2 km z wykorzystaniem m. in. ścieżki biegowej czy boiska. Część biegu przebiegać będzie ul. Konopki i Legionistów oraz fragmentem ul. Spokojnej.

Wszystkie informacje regulaminowe znajdują się na stronie www.maratonka.pl Jak zwykle zgłoszenia przyjmowane są drogą elektroniczną na stronie www.elektronicznezapisy.pl Link znajduje się na stronie www.maratonka.pl.

KS Maratonka

Tydzień Bibliotek 8-15 maja 2021

Konkurs biblioteczno- informatyczny

Ułóż hasło i wykonaj z nim ciekawy plakat z wykorzystaniem technologii komputerowych reklamujący bibliotekę jako organizatora imprez czytelniczych i jej zbiory: książki tradycyjne, audiobooki, e-booki, czasopisma, filmy DVD, itp.

REGULAMIN KONKURSU DOSTĘPNY NA STRONACH:
www.biblioteka.grajewo.pl
sp4.grajewo.com

UCZESTNICY
 Uczniowie klas V - VIII szkół podstawowych z terenu miasta Grajewa

CZAS TRWANIA KONKURSU
 od 8 maja do 24 maja 2021 r.

Zapraszamy do udziału!

Organizatorzy:

Uwaga! Zmiana terminu Biegu Wilczym Tropem

UWAGA ZMIANA TERMINU na 15 sierpnia 2021

Burmistrz Miasta Grajewo informuje, iż w związku z otrzymanym komunikatem Fundacji Wolność i Demokracja z Warszawy, która jest głównym organizatorem Biegu Tropem Wilczym, jego termin uległ zmianie. Ze względu na sytuację epidemiczną zaplanowany na 16 maja br. Tropem Wilczym Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych został przeniesiony na **15 sierpnia br.**

grajewo.pl

GAZETA GRAJEWSKA

Wydawca:

Urząd Miasta Grajewo, ul. Strażacka 6A   www.gazetagrajewska.pl   e-mail: redakcja@gazetagrajewska.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do adiustacji, skracania nadsyłanych tekstów oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Remisujemy z KRYPNIANKĄ i nieznacznie ulegamy Hetmanowi

1 maja piłkarze WARMII Grajewo zremisowali 2:2 z KRYPNIANKĄ Krypno. Dla „Wilków” był to już czwarty remis w ośmiu rozegranych wiosną meczach, w których grajewianie jeszcze nie ponieśli porażki. Pierwszą przegraną WARMIA odnotowała 8 maja na wyjeździe z HETMANEM Białystok.

Sytuacja kadrowa naszego zespołu przed meczem z KRYPNIANKĄ budziła niepokój. Przede wszystkim trener Leszek Zawadzki nie mógł skorzystać z pary środkowych obrońców Edison - Tuzinowski, która dobrze spisywała się w poprzednich spotkaniach. Do tego kontuzjowani byli Śleszyński i Sypytkowski. Poczucie, że po kontuzjach wrócili już do treningów Kamil Randzio i Marcin Mikucki.

Początek meczu z opromienioną wysokim zwycięstwem 5:1 nad CRESOVIĄ Siemiatycze KRYPNIANKĄ ułożył się dla WARMII znakomicie. Już w pierwszej akcji meczu Kondratowicz wyłożył piłkę Popławskiemu, a ten z pola karnego, pomimo ofiarnej interwencji bramkarza zdobył prowadzenie dla gospodarzy. Niestety, nasz zespół nie poszedł za ciosem. W atakach WARMII było za mało jakości i konkretów. Ogromna przewaga w rzutach różnych (6:0 w pierwszej połowie), ale zero korzyści z dośrodkowań stawały się irytujące. Tymczasem goście w 42 minucie wykorzystali błąd naszej obrony i po strzale Turowskiego wyrównali.

W drugiej połowie znów nieskuteczne ataki WARMII, nic nie dające rzuty różne - goście swój pierwszy mieli dopiero w 65 minucie, gdy WARMIA wykonała ich już osiem. Aż by się chciało, żeby do IV ligi zostały przeniesione zasady podwórkowe – „trzy rogi – karny”... W 66 minucie Ciereszko odebrał piłkę wyprowadzającemu ją po wznowieniu gry Arciszewskiemu i pokonał Filipa Święcińskiego. Zrobiło się nieprzyjemnie. Na szczęście w 73 minucie z rzutu wolnego świetnie dośrodkował Popławski i Łukasz Domurat głową uratował punkt WARMII.

To był pierwszy remis KRYPNIANKI w tym sezonie. Do tej pory ten zespół nie uznawał kompromisów – wygrywał albo przegrywał. Marna to dla nas pociecha, bo po prostu straciliśmy dwa punkty. O ile remisy z TUREM czy PROMIENIEM miały swoją wartość, to podział punktów na własnym boisku z CRESOVIĄ i KRYPNIANKĄ chwały nam nie przynosi.

W kolejnym meczu w sobotę 8 maja WARMIA zagrała w Białymstoku z HETMANEM. Po zaciętym, emocjonującym spotkaniu grająca bez kilku podstawowych zawodników WARMIA przegrała 2:3, tracąc decydującego o porażce gola w doliczonym czasie gry.

Z piłkarzy, których brakowało w sobotę w grajewskim zespole, można byłoby niemal stworzyć drugą jedenastkę. We wtorek przed meczem pożegnał się z zespołem Dawid Kondratowicz, który wyjechał do pracy w Niemczech. Na domiar złego, za kartki w meczu z HETMANEM musiał pauzować Tomasz Dzierzgowski, a więc brakowało podstawowej dwójki napastników, co znacznie osłabiło siłę ofensywną naszego zespołu. W defensywie też były braki: Śleszyński, Edison (kontuzje), Tuzinowski (kurs trenerski), Krupa (praca) do tego Sypytkowski (we wtorek rozpoczął treningi po kontuzji), Wójcicki (kontuzja) i Koniecko (egzamin). Razem- aż dziewięciu zawodników z kadry

fot. P.Wasilewski

zespołu.

Od początku spotkania lepiej na sztucznej nawierzchni bocznego boiska stadionu miejskiego w Białymstoku czuli się „hetmańscy”. Ale to WARMIA po pięknym strzale Bogdaniuka w 33 minucie wyszła na prowadzenie. Jeszcze przed przerwą w 42 minucie wyrównał Sawicki. Ten sam zawodnik mocnym strzałem w 65 minucie strzelił drugiego gola dla gospodarzy. W 77 minucie wzorowa akcja WARMII, piękne dośrodkowanie wprowadzonego na boisko Mikuckiego i strzał głową Domurata (to już jego czwarty gol zdobyty wiosną) dał wyrównanie grajewianom. Kiedy wydawało się już, że mecz zakończy się remisem po błędzie naszej obrony Kuźma w 92 minucie meczu pokonał Sobolewskiego i zapewnił zwycięstwo zespołowi HETMANA.

Kolejny mecz piłkarze WARMII zagrają w sobotę 15 maja o godzinie 16:00 na Stadionie Miejskim im. Witolda Terleckiego w Grajewie. Przeciwnikiem naszych piłkarzy będą rezerwy suwalskich WIGIER.

Więcej szczegółów:

<http://kswarmiagrajewo.pl>

<http://facebook.com/warmia>

<http://www.youtube.com/c/KSWARMIAGrajewo>

Janusz Szumowski